

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr. a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumerează și la poște și la librării.

În România:

a. dnul Carol Schulder în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Naționalitățile și dreptul de vot.

Își au și parlamentele soarta lor. Cel austriac a devenit o „mașină administrativă”, cel unguresc o „mașină de maghiarizare”. Amândouă și-au pierdut nimbul prin faptul, că cei-ce, sed în ele nu sunt recunoscuți de majoritatea popoarelor ca reprezentanți fideli ai ei — mai ales la noi, în Ungaria. De aici mișcările pentru reforma dreptului de vot.

La noi aceste mișcări sunt, deși nu chiar în aceeași măsură, puternice, ca și în Austria. Pe când însă în Austria este sigur că o reformă se va face, lărgindu-se numărul celor în drept să aleagă pentru parlament, la noi, unde legislația caută să îngrădească numai hegemonia maghiară, se aud pe partea Maghiarilor numai slabe glasuri pentru reformă; ba, unde se poate, caută a face tot nedreptăți, ca în cazul recent al părintelui Lucaci, cas apărât chiar și de sâlbatecul Pázmándy.

Și în Austria Schmerling a făcut legi, care se asigură Germanilor o reprezentare proporțională mai mare decât Slavilor. Cum a făcut-o nu-i loc să discutăm aici. Germanii sunt azi în parlament cam 49%, pe când în populația ei fac numai 36%; ei au cu 47 deputați mai mult, Rutenii cu 39 mai puțin decât ar fi drept să aibă.

Azi, când reforma dreptului de vot a devenit problema politică de frunte a Coaliției, chestia națională-germană, se ivește în mod natural în discuțiile asupra reformei. Analogia hegemoniei germane dincolo și a celei maghiare dincoace, analogie creată dela 1807, trebuie să ne îndemne a cerceta ce vederi se ivesc dincolo de Laitha în Austria, când vorba este de o reformă ce va altera o hegemonie greu simțită de celelalte popoare.

Și în această privire este naturală atențiunea noastră să fie mai cu seamă atrasă de acele voci, care se pun pe terenul vast al votului universal: un punct cardinal și al programului național-român.

În această privire ne mărginim a cita azi părerea unei broșuri scrise de doi publiciști germani distinși prin scrieri politice și de un profesor universitar și economist (*Zur österreichischen Wahlreform von Dr. M. Hainisch. O. Wittelschofer și Prof. Dr. E. Philippovicz*). Toți trei se pronunță pentru o curie nouă cu vot universal, ca pentru o idee ce mai mult se apropie din toate proiectele ivite, către idealul lor, care-i votul universal și abolirea grupărilor în curii de „interese”.

Ce zic dar? acești cugetători politici despre chestia elementului german în reforma dreptului de vot?

Este o chestie, de care se vorbește cu respect. „Mărima numărului celor

în drept să voteze, chiar și dacă cercurile ar fi împărțite după naționalitatea locuitorilor, nu va însemna o pierdere de mandate din partea Germanilor?”

„Când, zice Hainisch, acum câțiva ani, am început să cercetez cauzele contestabilului regres al elementului german, m'a surprins că pierderile cele mai mari s'au întâmplat în timpul guvernării așa zisei *Verfassungspartei*.”

„Studiile mai amănunțite m'au îndreptat, că în momentele politice, și momentele economice și sociale, cum sunt împărțirea proprietății de pământ, felul lucrării în agricultură și în legătură cu acestea mișcarea de migrațiune a populației, au produs dislocarea în defavoorul elementului german. Această vedere se confirmă prin raporturile prusiene. Acolo, dela finea anilor 60, asadară tocmai din timpul înălțării naționale, elementul polon se afla într-un progres, față cu care expansiunea Cehilor în Austria nu înseamnă nimica. Și aceasta cu toată politica polonă a cancelarului de fer, cu toată limba germană în justiție și cu toată instrucția în limba germană, cu toate opintirile celei mai fără de considerații și mai stricte birocrații din lume.”

Aceste sunt progrese economice, care alterează din ce în ce tot mai mult proporțiunea între mase și reprezentanța lor. Taaffe a văzut aceasta și s'a conformat, considerând naționalitățile, pentru-că, adaugă Hainisch, „nu se poate trece simplu la ordinea zilei peste dezvoltarea națiunilor negermane în inteligență, cultură și numărul sufletelor. Poate fi trist, dar nu putem să nu pricepem, că timpul, în care elementului german i-se venia, ca oarecum legal recunoscută, conducerea, a trecut. Și dacă-i așa, trebuie să tragem consecuențele, să părăsim sumeția, și recunoscând pe deplin paritatea, să căutăm a lua conducerea.”

Este, credem, de prisos să căutăm din parte-ne să punem în evidență analogiile cu stările noastre. Ele sunt lămurite pentru ori-care Român și noi am ținut să atragem numai atențiunea asupra unor voci, care sunt eșite ca din inima lor.

Pe când în Austria nu se mai poate face nici o opoziție periculoasă în contra națiunilor negermane, pe când acolo nedreptățile trecutului sunt măturisite, criticate în publicistică, diete și parlament, pe când acolo dreptatea se pregătește să satisfacă lumea și să o liniștească, la noi nu se vede nici o urmă serioasă de astfel de fapte.

Și am făcut și noi progrese, am crescut și noi economic și cultural, creștem mereu, și totuși, ori mai bine tocmai pentru aceea, nu drepturi, ci persecuție ni-se oferă!

Dar vom îmbrățișa, ca și până acum, toate terenele de lucrare și de

luptă, le vom îmbrățișa mai cu ardoare și mai cu stăruință și — Nemesa istorică calcă pe urma noastră, așteptând momentul chemării sale!

Casul episcopului Nicolae Popea este, după toate probabilitățile, menit să devină celebru. Episcopul — spunea o telegramă din numărul penultim al „Tribunei” — a refuzat, cu tot ordinul guvernului, să corespundă românește cu autoritățile comitatului Timiș. Acestea, anume comisiunea administrativă, au decis să raporteze ministrului despre această lipsă de respect pentru o ilegală cerere.

Ce va face ministrul?

Ce va face episcopul?

Noi credem că acesta va purta până la capăt lupta pentru un drept, ce-l are pe partea sa și că va pregăti ministrului Wlascics o Canossa, dacă el va stăruia asupra pretensiunii unui antecesor al său. Ministrul însuși dacă-i om cu minte o să pună ad acta o chestie, care nu de el a fost pornită.

Lumea-i deja atentă și-i dă dreptate episcopului. „*Vaterland*” scrie în 16 Februarie: „Nu există lege, pe temeiul căreia s'ar pute impune ce voeste ministrul, dar” sunt legi, care asigură drepturile popoarelor nemaghiare și ale bisericilor. Tocmai într-un timp, în care se încearcă ca aceste drepturi să fie mărginite, episcopul gr.-or. lucră circumspect, stăruind asupra usului, în locul căruia voese să pună siluirea.”

Învierea Miletică. „*Zastava*” dela 15 anunță că în ziua de 10/22 Februarie, bătrânul conducător al Sârbilor, Dr. Svetozar Miletică ajunge vîrsta de 70 ani. Sârbii se pregătesc să-l sărbătorească în mod demn. Chiar de o săptămână au început să sosească scrisori de felicitare. Deoarece activitatea, viețea și întemnițarea lui Miletică au importanță în lupta tuturor naționalităților nemaghiare, ar fi la loc ca atât Românii cât și Slovaci să-și dea expresia simpatiei lor.

Din România.

București, 2/14 Februarie 1895.

Opinia publică a țării continuă a fi preocupată de legea minelor, care, în cele din urmă a ajuns alaltăieri în desbaterea Senatului. Proiectul de lege, precum se știe, a fost depus la Senat deja în Noemvrie anul trecut. Și cu toate-că, afară de desbaterile Adresei, Senatul până acum nu s'a ocupat decât cu indigenate, votări de pensii și câteva legi măruntă fără importanță, legea minelor până acum n'a putut fi pusă la ordinea zilei. Causa este, că precum v'am raportat la timpul meu, o parte neînsemnată a senatorilor din majoritate, în frunte cu însuși presidentul dl Gr. Cantacuzino, au dificultat mai multe dispoziții ale proiectului original, pe care le-au declarat neacceptabile. În asemenea situație

guvernul, după-ce a făcut toate încercările de a-i asigna proiectului majoritatea, neisbutil într'alt chip, s'a învîit la unele modificări, care au fost mai cu stăruință cerute. Așa d. p. în proiectul modificat nu se mai acordă exploatare de mine, care nu sînt în același timp proprietari ai suprafeței, dreptul de proprietate asupra minei, ci numai o concesiune de exploatare pe timp de 75 de ani. Mai departe s'a urcat redevența ce compete proprietarilor suprafeței din venitul minei exploatare de o altă persoană străină și s'a garantat proprietarilor mari și țeranilor o mai mare despăgubire după terenurile ce vor fi reclamate de exploatarea minelor pentru scopurile lor.

Cu aceste modificări proiectul a fost recomandat spre primire, în ședința de alaltăieri, de către dl Gr. Tocilescu, raportorul tuturor proiectelor de legi prezentate de actualul guvern. Ar fi deci de admis, că guvernul a spulberat toate nedumerile majorității și că proiectul, în forma sa actuală va fi votat cu mare majoritate în Senat. Cu toate acestea mai sînt încă mulți oameni aici, care cred că soarta legii minelor nu este încă asigurată nici chiar în Senat. Între altele s'a remarcat, că în cele două ședințe de alaltăieri și ieri, presidentul Senatului, deși se află în București, e sănătos și a fost văzut la Senat înainte de începerea ședințelor, tot n'a presădat singur desbaterile unui proiect de atîta importanță. Din această împrejurare și din svonuri ce încă tot circulă prin cercurile parlamentare, se deduce, că dl Cantacuzino încă tot nu este pe deplin câștigat pentru proiect și că și-a rezervat libertatea de a propune și alte modificări, care guvernul în conferințele prealabile ale majorității n'a voit încă să le accepte.

Dar în fine desbaterile s'au început și se le urmărim pe acestea. După raportor, a luat până acum cuvîntul numai dl D. A. Sturdza, șeful partidului național liberal. Dl Sturdza și cu acest privilegiu a ținut un discurs de stil mare, care a ocupat restul ședinței de alaltăieri și întregă ședința de ieri. Cu competența și autoritatea proprie unui savant și om de stat de talia d-sale, dl Sturdza a formulat toate obiecțiunile partidului său contra acestui proiect, care l'a declarat și anticonstituțional și periculos neamului românesc. A arătat mai departe, că modificările făcute sînt numai de formă și că în fond proiectul violează aceleași dispoziții ale constituției ca și în redacția lui originală. A dezvoltat apoi pe larg care articoli din constituție și în ce fel sînt atacați, ca d. p. articolul despre inviolabilitatea proprietății, articolul despre inalienabilitatea proprietăților țeranilor, articolul despre excluderea străinilor dela proprietatea rurală, și despre inadmisibilitatea colonizării pământului Românesc cu elemente străine. Toate aceste articole, a conchis dl Sturdza, rămân violate și după modificările care guvernul și comitetul delegaților le-au făcut. Pe urmă dl Sturdza a enunțat, că nu e vorba aici de bogățiile minare, ci de presiunea străinătății, căreia guvernul din nou a cedat, pentru a face străinilor cu

putință să inundeze și mai mult țeara și să se îmbogățească pe spatele Românilor. Și în același timp e vorba de atacarea pe furie a constituției, pentru-că în viitor ea se poate fi și în alte privințe atacată și tot mai mult se se stabilească în țeară regimul bunului plac în loc de regimul legilor și al libertăților publice. Dacă ar fi vorba numai de a deschide, prin exploatarea de mine, țării nouă izvoare de îmbogățire, atunci guvernul ar fi instituit mai înainte un serviciu de ingineri de mine români, care să studieze țeara sub acest raport, să facă sondajuri și să stabilească ce bogății ascund în sinul lor munții românești. După-ce se vor fi făcut aceste studii, atunci numai va fi timpul să legifereze parlamentul despre mine, însă să legifereze așa, ca constituția să nu fie violată, pământul țării să rămână tot al Românilor și din bogățiile minare să tragă foloase Români și statul român, ear' nu străinii.

Măne desbaterile la Senat vor urma și după toată probabilitatea nu se vor termina curînd. În același timp opoziția unită continuă cu multă stăruință agitația extraparlamentară contra legii minelor. După-ce Duminecă în 22 Ianuarie v. și în zilele următoare au ținut întruniri de protestare în toate orașele din țeară, astăzi opoziția a avut o întrunire generală aici în București, în sala teatrului Dacia. La această întrunire au participat și au luat cuvîntul delegații emiși dela întrunirile de provincie mai sus amintite. Au vorbit între alții domnii D. A. Sturdza, Epurescu (Giurgiu), Urzică (Botoșani), Micescu (Pitești), Obedeian (Romania), D. I. Ghica (Râmnicul-sărat) și alții.

Pe urmă, la propunerea dlui Ferichidi s'a votat o rezoluție, prin care principele D. Ghica este delegat să prezente M. S. regelui petiția opoziției aliate, acoperită cu zeci de mii de iscălituri din toată țeara, de cuprinsul ca M. S. să binevoască a nu sancționa legea minelor, care lovește în pactul fundamental al țării.

Adunarea aceasta a fost presădată tot de dl D. A. Sturdza, șeful partidului național liberal și au participat la ea toți conducătorii și foarte numeroși aderenți ai tuturor nuanțelor opoziționale.

Va să zică, atât în parlament, cât și afară de parlament, legea minelor continuă a arunca valuri agitate și mari, ale căror consecuențe în momentele de față nu se pot prevedea.

Adunarea săsească din Brașov.

(Raport special al „Tribunei”.)

(Vg.) Gheața s'a spart. Adunarea alegătorilor sași din Țeara-Bârsei, care s'a ținut la Brașov, Vineri în 15 Februarie n., a fost cea mai puternică dovadă, că șovinismul maghiar a deșteptat din letargie și pe cel mai „prudent și circumspect” popor din nefericita noastră patrie.

Obosit de luptă, desperat și fără aliați poporul săsesc în anul 1890 s'a lăsat sedus de vocea sirenică a unor politici liberali și întrînd în partidul guvernamental hrănia nă-

FOIȚA „TRIBUNEI”

Ziarul unei femei.

— Roman —

De Octave Feuillet.

Tradus de Lucreția Popescu

Capitolul XXI.

(Urmare).

Această scrisoare mă spărie nu numai prin ideile zăpăcite, ce cuprindea, ci și prin graba curioasă, cu care Cécile pentru a înfruntă se plîngea de defectele bărbatului ei, față de care până acum se părea așa de nesimțitoare. S'ar fi putut crede, că le-ar fi descoperit deodată, fiindcă și-a dat sîlnița a găsi jeluire, pentru a-și procura sau a se pregăti să se scuse pe ea însăși.

Îi răspunsei încă în aceeași zi foarte amănunțit și încercai a-i liniști agitația, asigurându-o de cea mai intimă prietenie a mea, pe care deși a sdruncinat-o un minut, totuși e cea veche, nemîscată și neschimbată. Apoi trecui la ea și încercai a-i documenta, că băr-

batul ei a greșit numai prin prea mare indulgență față de ea; că nu-i poate reproșa serios, dacă n'a renunțat la lucrul la cariera lui și la viitor, pentru a lua parte la toate plăcerile soției lui, că ea ar fi cea dintâi, care îl dojenește pentru asta, și s'ar fi simțit ofensată în mîndria ei; că întru adevăr el ar avea mai mult motiv, să se plîngă de lipsa înclinațiunilor ca ea, fiindcă el i-a adus deja unele jertfe, ea lui însă nici una până acum; că poate, ba chiar sigur, dl de Ebilis îi face în internul inimii lui aceleași reproșuri, ce i-le face ea lui; că depinde numai dela ea singură să delature răceala, ce se observă între ei, și că am motive, să cred, că cea mai mică încercare din partea ei, pentru a se apropia de bărbatul ei, va fi primită cu recunoștință, ba cu însuflețire; mai departe m'am jurat a delatura neînțelegerea, ce s'a strecurat între ei doi, și dacă ar vrea să-mi ajute numai puțin, va vedea în anul nou, care în curînd se va începe, cum se va satori fericirea în casa ei, îndată-ce și ea va deveni indigenă. Ca încheiere îi aduceam aminte, că bărbatul ei înainte de plecare o rugase, să-i scrie zilnic, și o conjuram, ca în viitor să iee mai puțin ușor, ca la început, această provocare, care la nici un cas nu era dovada indiferenței.

Deja după expediarea acestei scrisori mă simțeam mai liniștită și mi liniștiți și mai mult, când după câteva zile, primii dela Cécile o scrisoare destul de scurtă, din care lăsa să se observe multă liniște și păzrîndere. Îmi mulțumii în modul cel mai gingaș și zicea, am dreptate, ea era, care și-a turburat fericirea; dar era hotărîtă să-și îndrepteze greșeala; așteaptă cu impaciiență reîntoarcerea bărbatului ei, pentru-că imediat să înceapă un mod nou de trai: dar cu toate acestea, adaugă ea, îl așteaptă cu palpitatie, căci înclinarea ei profundă pentru el, e însoțită cu puțină frică.

Această vorbă mi-se părea naturală și adevărată, deși era în contradicție curioasă cu tonul scrisorii ei precedente, și fiindcă știam, că dl de Ebilis era să se reîntoarcă la Paris în săptămîna viitoare, m'am simțit liberă de toate presupunerile rele, ce le adusesem cu mine în Louvercy.

În seara de 17 Decemvrie eram cu d-na de Louvercy și fetița mea tocmai gata cu mîncarea, când ni-s'a părut că se aude la intrare șgomot de zurgălăi și pocnituri de biciu. Surprinsc ascultăram toate trei, căci trăiam foarte retrase; afară de preotul și doctorul, care fuseseră la noi în decursul zilei,

nu mai venia nimenea la noi, și fiind timpul foarte aspru și rece, cu atât mai puțin puteam aștepta visita unui străin. Era ger mare și de aseară căzuse multă zăpadă, care ne îngropase în pădurile noastre și ne excluse de cealaltă oameni. Ce curioș devii totuși la țeară! Fetița mea fugi la fereastră.

„E o trăsură”, strigă ea, „văd felinarele... vin mai aproape!”

Și eu mă ridicasem; ștersei geamul cu batista, și în fapt observai conturile închise ale unei trăsuri, care eșiau la iveală din fondul alb al zăpezii și se mișca încet în lungul lacului venind către castel. Afară de zingănitul slab al clopoțelilor nu se auzia nici un șgomot, căci roatele mai mult alunecau decât se învîrtiau pe covorul des alb, care acoperia pământul.

Soacră-mea și eu ne schimbam presupunerile, când se deschise deodată ușa, și — nu ne putăram opri un tipet de surprindere — întră Cécile. Cu o manieră pripită, repede veni spre noi, își sărută mai întâi mînașă, apoi pe mine și zise cu un ris nervos: „Am vrut să vă pregătesc o surprinsă. Bărbatul meu mi-a scris, că nu se poate reîntoarce înainte de opt zile; și așa mi-a venit ideea, să pe-

trec aceste opt zile cu voi, și eată-mă aici!... Dar aproape m'am înzăpezit pe drum... ni-a trebuit mai mult de trei cîșuri dela gară până aici!... Sînt de tot înțepentă!... Îmi clonțnesc dinții de frig!”

În fapt tremura în toate membrele; în același timp am fost atinsă de paloarea feței ei și de desfigurarea liniilor. Le atribui însă frigului ce a trebuit să-l îndure, și neplăcerilor, ce-i urmară.

Până când mînașă ei o certa blînd pentru această nebulă și îi mulțumia pentru atențiune, eu o așezai lângă foc. Apoi dădui ordin să i-se aducă ceva de mîncare; n'a vrut însă să iee nimic, zicea, că a prânzit în Montes. Cu o ușurință febrilă ne povesti circumstanțele mai deaproape ale călătoriei ei, cu ce greutate a găsit la gară o trăsură, și ce frică a dus camera ei în mijlocul pădurilor acoperite cu zăpadă. Cîte-odată se opria și privia vag înainte; apoi își relua cu grabă povestirea și risul ei de copil. Cătră nouă ore d-na de Louvercy, care era încă slăbită, își ceru scuzele și se retrase în odaia ei.

(Va urma.)

dejde, că pacea dorită va fi mai prielnică intereselor sale materiale și naționale, decât lupta desperată.

Dar' nădejdea — nădejde a rămas, și promisiunile — promisiuni. „Idea statului național maghiar“ nu e compatibilă cu satisfacerea nici celei mai mici pretențiuni naționale a vre-unui popor nemaghiar din țeară. Astfel s'a întâmplat, că politica slugarnică a Sașilor începută la 1890 a accelerat maghiarizarea lor și începuse a stinge în popor credința în puterea sa de viață. Deputații sași fură siliți să voteze legile bisericești, sentența de moarte a confesiunilor și naționalităților din țeară.

Dar' poporul săsesc încă nu este mort. Această politică de sinucidere l'a deșteptat la conștiința de sine, la conștiința națională, și adunarea din Brașov e mărturie, că sunt aproape vremurile, când poporul săsesc aprins de focul sacru al iubirii de neam își va ridica puternic cuvântul în contra nemernicilor, care fără frică de lege și Dumnezeu, calcă în picioare cele mai scumpe drepturi ale unor popoare vii și conștiințe de putere lor.

Schinteia s'a aprins, focul se va lăți și noi cu drag vom strânge mâinile noilor luptători pentru drepturile căleite în picioare ale popoarelor nemaghiare din patrie.

Aproape o mie de alegători sași s'au adunat Vineri după amiază la 2 ore în sala încăpătoare a hotelului Nr. 1. Pe drumul troenit de zăpadă, prin viscol și ger venit-au unii mînați de putericiile zilei și alții veseli și încălziți de căldura conștiinței lor naționale cu dorul sfînt să le strige celor puternici un „veto“ și mai puternic.

Și l-au strigat.

Adunarea de Vineri a Sașilor din Țeara-Bârsei a fost însușitoare pentru ori-care om cu inima nestricată de miseriele egoismului. Insușirea unui popor e totdeauna impunătoare.

Domnul Filtsch, unul dintre cei 3 deputați din Țeara-Bârsei, a lipsit, fiind bolnav. A trimis însă o scrisoare, care a fost citită de notarul adunării Gustav Schiel imediat, după ce președintele, avocatul brașovean Carl Adam, a deschis adunarea prin o cuvîntare rece și fără nici un colorit politic.

În această epistolă politică deputatul Filtsch declară, că dînsul numai din considerațiuni de solidaritate a consimțit să rămână și mai departe în partidul liberal. Această declarație a deputatului Filtsch adunarea o ia cu multă satisfacție la cunoștință.

Într-o cuvîntare deputatul Adolf Zay, care într-o vorbire compusă cu multă și retenție face istoricul intrării deputaților sași în partidul liberal și cearcă a motiva rămânerea lor în acel partid și după denumirea lui Bánffy de președinte al consiliului. Că Bánffy de acum nu e Bánffy de odinioară. („Lupul își schimbă părul“ — se auzi dintre alegători). Că Maiestatea Sa Regele l'a poruncit lui Bánffy să cruce confesiunile și naționalitățile. Că Wlassich e om simpatic. Că Perczel e prieten vechiu cu unii dintre Sași. Că bunul Bánffy a promis, că va respecta legea de naționalități „întrucît aceasta va fi compatibilă cu unitatea statului.“ (Staatseinheit). Că pîrintele Budacker din Bistrița a zis, că domnul Bánffy ar fi om de caracter, care își ține cuvîntul. („Weh uns“ — strigară alegătorii spăriați.)

După acest buchet frumos de floricele liberale domnul Adolf Zay mai face așa „per tangentem“ observarea, că pretinsa însușire națională a „Verzilor“ (care va să zică a Sașilor tineri) ar fi eac'așa „gemachtes Zeug“ și că agitația mai nouă din sinul poporului săsesc pentru accentuarea mai tare a naționalității sale n'ar fi altceva, decât eac'așa un „sport politic“. Și așa dar' domni deputați sași, pentru-ca să pregătească poporul săsesc pentru luptele crâncene ce-l așteaptă, sînt de părere că trebuie să rămână și mai departe în sinul călduț al partidului guvernamental.

Cu aceasta domnul Zay a isprăvit-o. După dumnealui se ridică domnul Dr. Kayser, al treilea deputat săsesc din Țeara-Bârsei și declară s'arbitrește, că dumnealui întru toate se alătură la cele expuse de dl Adolf Zay.

Cu aceasta se isprăvește darea de seamă a deputaților și la semnul dat se ridică dl fabricant Gottlieb Schlandt și propune vot de încredere domnilor deputați. După-ce mai vorbesc doi înși spriginind propunerea domnului Gottlieb, notarul cetește numele: Dr. Carl Lurtz.

O salvă de aplauze întimpină rostirea acestui nume de mare viitor. „Hoch! Hoch!“ Și eară — „Hoch, dreimal Hoch!“

A fost înălțător acest aspect. Un tînr blond cu ochi albaștri, frumos și simpatic sta lângă masa prezidială și aștepta silențiu.

Eară înaintea lui poporul însușit, tineri plini de foc și bătrani încrunțiți în lupte politice alăudează și strigă de zeci de ori „Hoch Lurtz!“

Care este puterea acestui om? Modest, trăind din roadele muncii sale cinstitute, Dr. Carl Lurtz, nu are spriginul nici al unui om puternic, și nici legături diplomatice, dar' când el urcă tribuna, ca un vîfor răsună din piepturi „Hoch Lurtz!“ Care este puterea lui?

Dr. Carl Lurtz reprezintă speranța poporului săsesc. Și ce dulce e speranța!

Lurtz își începe vorbirea numai decât cu vehemență. Orația lui e lipsită de grația vorbirii retorice. Cuvintele simple, propozițiile fără podoabe stilistice — dar' ele desvîlesc adevărul, ce scîlpește ca aurul, seduce și însușește. Din el vorbește inima poporului săsesc.

Spune, că nu poate împărtași vederile domnilor deputați. Nu poate crede, ca Bánffy să-și schimbe și firea, dacă și-a schimbat părul. Poporul săsesc nu poate pune pond pe promisiuni goale și de o natură foarte problematică. Poporul săsesc a cerut garanții dela dl Bánffy, nu asigurări de prietenie pentru domni deputați. Dacă dl Zay pune o greutate atât de mare pe nobila însușire a lui Bánffy, că se ține de cuvînt, apoi aceasta l'o crede bucuros, dar' cu atât mai mult cere acum ca domni deputați să-și părăsească la moment pe Bánffy, tocmai fiindcă dl Bánffy — se ține de cuvînt.

Și aci urmează o scenă admirabilă. Dl Lurtz ia în mână declarațiunile lui Bánffy din parlament și cetește cum Bánffy a promis respectarea legii de naționalități întrucît aceasta n'ar vătămă dezvoltarea național-maghiară a statului nostru — și Bánffy se ține de cuvînt; cum Bánffy a negat îndreptățirea poporului săsesc de a-și formula un program politic național — și Bánffy se ține de cuvînt; cum Bánffy a promis, că scopul său principal va fi dezvoltarea unității naționale a statului maghiar — și Bánffy se ține de cuvînt! O știe doară dl Zay.

Aplausele nu mai încetau și pe fețele conducătorilor de pînă aci ai Sașilor se vedea exprimarea, că zilele lor sînt numărate.

Când în sfîrșit dl Lurtz își cetește propunerea sa, ca deputații Sașilor din Țeara-Bârsei și anume dnii Filtsch, Kayser și Zay să fie provocați a eși imediat din partidul liberal — însușirea poporului ajunse la culme.

Înzadar se încercau oportuniștii să paralizese prin țîșăituri erupțiunea însușirii Verzilor, căci aceia mai virtos se manifesta. Un ideal nu se poate omorî cu voturi de porunceală.

Ceea-ce a mai urmat după vorbirea dlui Lurtz n'a fost decât svicolirea neputinței și ademenirea cu forțele autorităților.

Harnicul redactor dela „Kronstädter Zeitung“ cu o rară dibăcie dialectică face atent pe dl Zay, că a binevoit să greșească cu citațiunile, deoarece preabunul Bánffy în clausula despre legea naționalităților n'a vorbit despre „Staatseinheit“ ci despre „national-magyarische Staatsidee“. Și poate că între aceste două lucruri nevinovate totuși va fi ceva deosebire.

În sfîrșit se făcu votarea. Și după-ce se pusese toată puterea administrației în mișcare, pentru-ca să asigure rămânerea deputaților sași în partidul guvernamental, din 890 de alegători numărați pentru rămânere au votat 448, ear' pentru propunerea tinerilor au votat 442. Așa dar' cu 6 voturi a scăpat dl Bánffy de perire. Învîngerea aceasta însă chiar și partidul bătrînilor o consideră de înfrîngere și astfel adevărații învingători sînt tinerii, cari aderează de altfel și la idea alianței naționalităților nemaghiare din patrie.

Tinerilor li-a dat porecla de „Verzi“. Ei au făcut porecla în renume. Bravo „Verzilor“. Se înfioriți și rod să aduceți!

Din Bucovina.

(Adunarea generală a societății pentru literatura și cultura română în Bucovina.)

Adunarea generală din estan a fost foarte puțin frecventată, semn încontestabil, că publicul a început a se înstrăina de acest institut flegmatic. Societatea va trebui să reînceapă energie misiunea ei mare culturală. Adunarea s'a ținut la Cernăuți în 7 Februarie. Ea a fost prezidată de archimandritul V. de Repta. S'a făcut alegerea noului comitet. În prezidiul societății e reales baronul Eudoxiu Hormuzachi, în comitet au intrat domni: Dr. I. Sbiera, Dr. Voronca, baronul Alecu Hormuzachi, Dr. G. Popovici, Dr. Tarnaschi, D. Socolean și Dr. Voiușchi. Să sperăm, că noul comitet, în care vedem întrați bărbai tineri și talentați va aduce o viață nouă și sponică în societate. După informațiunile ce le avem din zilele urmate la adunarea generală au avut de obiect lucruri mai puțin importante. Singura chestie a meseriei române în Bucovina, susținută de domni Pridie, Morariu, Zurean

și Dr. Popovici, a fost de un interes general. În Bucovina meseria și industria română se poate zice că a încetat a exista. Pentru a înlătura acest pericol național, adunarea a decis a însărcina comitetul societății cu studiarea mijloacelor de remediu. Vom vedea.

(Dieta Bucovinei.) În 13 Februarie dieta Bucovinei și-a terminat sesiunea ei din acest an. Cine a urmărit mersul desbaterilor, va constata cu mîhnire, că reprezentanții Românilor slabi și enervați luptători sînt. În împregiurările critice prin care trece națiunea română din Bucovina, sentimentele parlamentare ar trebui să fie cei mai curagioși, dibaci și decizi bărbai. Din nefericire în Bucovina întemplerile și conexiunile au sortit deputați. Cu toate acestea observăm în Bucovina semne de îmbunătățire. Opinia publică se trezește și prinde a controla mereu și a-și da verdictul.

(Studentii români din Cernăuți.) Tinerii români bucovineni, care au participat la congresul din Constanța sînt trași în cercetare disciplinară din partea autorităților universitare. Aceste măsuri le-a ordonat ministerul din Viena.

(Căile ferate locale.) Primum știrea, că dieta Bucovinei a votat construirea acelor linii, pe care le reclamă interesul general al țerii. Proiectele egoiste, susținute de partidul boieresc au căzut. Înțelegem că domni Grigorcea, Stircea, Vasile, Volcinski se voteze pentru proiectul ce favoriza interese particulare. Acești domni n'au făcut alta decât au fost credincioși vechilor apucături, care au ruinat partidul național și încrederea în el. În rîndul lor vom ști, că e și dl T. V. Stefanelli, despre care pînă acum nu știam, că se simte și el înrudit cu domni nostri boieri. Corespondentul nostru afirmă, că opiniunea publică e foarte plăcut impresionată, că reprezentanții consistorului de astă-dată s'au desfiat de amicii lor iluștri și au votat pentru cauza cea bună.

(Gimnaziul rutean în Cernăuți.) Un pericol mare amenință capitala Bucovinei. În cercurile guvernamentale se fac toate preparativele pentru a activa în anul viitor la Cernăuți un gimnaziu rutean. Chestia era demult pendente. Ce au făcut deputații bucovineni pentru a paraliza efectele acestei lovituri ce se îndreaptă asupra Bucovinenilor? Abia în ultima ședință a dietei s'a adus o petiție a „Concordiei“ pentru inaugurarea la Cernăuți a unui gimnaziu român. Lucrul n'a mai putut fi discutat.

Trebuia pornită îndată la începutul sesiunii o mare și vehementă acțiune parlamentară. Credem că Români bucovineni chiar și acum la aceste ore întăziate prin inactivitatea celor competenți, își vor strînge rîndurile și vor lupta bărbătește pentru a obține o contravaloare față de succesul, pe care avangarda slavismului l'a cîștigat.

Revista politică.

(Din Dieta Boemiei.) Potrivit importanței lor, din toate Dietele cisleitane Dietele din Boemia și Austria-de Jos au ținut ședințe pînă și Sămbătă, 16 Februarie, deși Reichstrathul se redeschide deja la 19 Februarie, și cea mai mare parte a deputaților dietali sînt totdeodată și deputați ai Reichstrathului.

În Dieta Boemiei, ședința dela 12 Febr. a fost atât de furtunoasă, vehementă încât a stîrnit atențiunea întregii prese din Austro-Ungaria și de sigur au să vorbească despre ea și foile din Germania. De vre-o trei-patru zile curgea discuția asupra gospodăriei (în stil parlamentelor mari: bugetului) țerii; ear' în ședința precedentă deputatul Dr. Ed. Grégr se năpustise cu cea mai mare înverșunare asupra guvernului Boemiei, contele Francis Thun, declarându-l pe el și măsurile lui ca singurul izvor al stărilor anormale din această provincie. „Un astfel de guvern — zise Dr. Grégr — este nu numai de prisos în țeară ci mai mult el este o provocare perpetuă a poporului ceh.“

Pune în sfîrșit în perspectivă că opoziția acestuia nu se va muia nici prin stările excepționale, nici prin alte măsuri draconice.

A doua zi, 12 Februarie, guvernorul, răspunzînd mai multor deputați, a justificat pentru-ce starea excepțională ce apăsă dela 12 Septemvrie 1893 asupra orașului Praga și giur n'a putut fi ridicată pînă acum.

Ajungînd a combate pretențiunea de a se înființa un regat boem autonom, ca Ungaria, Cehii-tineri au început sgomotos a-l întrerupe.

„Să vorbească cehește! Trebuie să vorbească cehește! Dacă nu știe limba cehă să tacă!“ — strigară ei din toate părțile. Germanii și proprietarii mari

încungiură pe guvernor; el își dă silința a continua, dar' zarva crește tot mai mare; abia pronunță 3 — 4 cuvinte, deputații cehi-tineri îl întrerup cu glas tot mai tare cu strigăte:

„El nu e deputat să poată vorbi numai în unica limbă germană. El este numai funcționar și trebuie să vorbească deci limba majorității populațiunii.“

Prezidentul Dietei se roagă, explică, admoniază, amenință: nimic nu se aude în sgomotul cel mare. Cehii-tineri devin și mai furioși, nu-l lasă a vorbi cerînd mereu să vorbească cehește, și aruncîndu-l cuvinte ironice, usturătoare, și rîzîndu-i sarcastic în față. Sceneria aceasta ține aproape un cîas pînă-ce totuși prezidentul reușește a restabili o liniște relativă. În care guvernorul, întrerupt mai rar, își poate continua explicațiile sale.

Urmează încă trei oratori cehi-tineri cari toți atacă aspru pe contele Thun.

Un deputat german, Schlesinger vorbește și în fond și în forma mult mai împaciuitor față cu Cehii, decât erau obișnuiți altă-dată Germanii din Boemia, recunoaște importanța poporului ceh pentru înțreagă monarchia din toate punctele de vedere ale activității publice.

Scriitorul acestor rînduri în anul 1882 asista în Dieta din Praga, unde fostul conducător al Germanilor din Austria, Dr. Herbst încă amenința pe Cehi că li va bate cu biciuște de scorpion. Și azi — unde sînt Cehii? Merg din victorie în victorie. Și la noi trebuie să fie așa, deși nu avem a face cu elementul european, capabil de cultură europeană, avem să ne luptăm cu elemente sîlbatice (la Szilgyi și Bánffy), cu renegații (la Wekerle, Csáky) și cu ovreimea care înșeală pe toți.

(Slovenii.) În dieta din Tirol, închisă la 14 Februarie, încă în ultima ședință, doi din cei mai mari dușmani ai Italianilor, deputații Grabmayr și Kathrein, au vorbit în mod împaciuitor. Se știe, că deputații italieni, reprezentîndu-se de loc în Dietă au fost desbrăcați de mandatele lor.

Dieta din Voralberg a însărcinat la închidere comitetul țerii să elaboreze un proiect de lege electoral pînă la sesiunea viitoare. În el dreptul electoral are să fie extins asupra tuturor a celor care plătesc 1 florin dare directă.

Și Germanii din Dieta Stiriei s'au răs-gîndit în ultima oară. O comisiune specială aleasă pentru a-și da părerea asupra motiunii, în urma căreia deputații sloveni părăsiseră sala, a cetit în ședința dela 15 Februarie, expunerea sa de motive. Comisiunea nu mai stă pe punctul de vedere intransigent de a nu se înființa nici un gimnaziu slovean în părțile unde li vreau Slovenii; ea propune ca Dieta să hotărască, că guvernul e rugat, că ori de câte-ori vrea să înființeze școli în Stiria, să se informeze mai întâiu pe lângă forul competent, adică autoritatea școlară a țerii; de altfel Dieta nu este de loc dușmană față cu îndestulirea pretențiunilor culturale ale Slovenilor; ear' dacă deputații sloveni au părăsit Dieta imediat după depunerea motiunii fără de a aștepta discuția asupra ei, această pripită hotărîre a fost rezultatul numai unei neînțelegeri. Și în așa ton blînd e compusă întreaga motivare. Se vede că pasul Slovenilor și-a făcut efectul său.

Al XXVII-lea raport general

al societății române de lectură din Lipova pe anul 1894.

(Urmare și fine)

O zi de veselie generală a fost și inaugurarea în localitatea nouă. La recercarea magistratului dnii preoți: Iosif Suciu și Te-rentiu Oprean în frunte cu pîrintele protopop V. Hamsea vor rămîne totdeauna întipărite în mintea fiecăruia, care a fost prezent. Îmbrăcat în ornat, d-sa a accentuat principiul religios, ca cel mai puternic piedestal pe care se poate înălța o societate. A vorbit după aceea președintele societății dl Constantin Creciun, salutînd pe oaspeții prezenți la festivitate. Mai remarcăm cuvîntul pîrintelui T. Oprean pentru opincă, al dlui Dr. Aurel Halic pentru magistrat, al dlui Marienescu, Berian etc. etc.

Când s'a zămislit idea reformelor mari prin care a trecut viața societății noastre, magistratul d-voastre și-a dat seama, că noua și mai pretensivă viață va reclama fără îndoială și resurse de venit mai considerabile ca în trecut. O însemnată resursă ce a constituit partea venitelor din bugetul calculat aproximativ a fost basată pe venitul ce ar rezulta din arangierea unei sau chiar și două petreceri la an în favorul societății. Îndreptă-

țirea la calcularea acestui venit, magistratul a luat-o din experiența cîștigată în trecut, căci precum am avut onoarea a vă ceti mai sus, petrecerea din Martie a realizat un venit frumos. În aceste condițiuni magistratul d-voastre formînd bugetul la echilibrarea speșelor nu a putut ignora acest resurs, ci mai ales l-a avut în vedere, idea arangierii unei petreceri cu dans și a înscris-o ca punct cardinal în programul său, și s'a silit a face un curent favorabil în giurul acestei idei.

Nu cu puțină satisfacțiune sîntem veseli a vă anunța, că aceste ninsuște au fost apătate și un curent favorabil, venit, onorată adunare generală, ce-i mai mult de unde poate nimeni nu se aștepta. La prezidiul societății a încurs o hîrtie din partea unor onorabile doamne și domnișoare cu numele: Natalia Halic, Victoria Marienescu, Aurelia Oprean, Liubița Belits, Ilca Serb, Vioara Savici, Maria Vuia, Aug. Tuducescu, Antonio la Roșescu și Ecaterina Vuia, în carea ni-s'a comunicat, că înțelegînd despre intențiunea magistratului de a arangia o petrecere, tot cu această ocaziune se oferi a veni cu o tombolă în favorul societății.

Acum când petrecerea împreună cu tombolă au trecut, când putem înregistra un succes moral atât de splendid, când avem a vă raporta că o sumă de 182 fl. s'au depus la „Lipovana“ drept rezultat material al petrecerii, cuvine-se dlor, să ne achitam și de recunoștința la care ne au deobligat toți factorii contribuitori la această reușită. Exprimăm mulțumirile noastre cele mai călduroase acelor prea stimate doamne, care pătrunse de un zel nobil pentru prosperarea societății noastre, au demonstrat în acest chip viul interes ce poartă culturii și progresului românesc. Sincere ne sînt mulțumirile noastre față cu toți, care fie prin donare de obiecte pentru tombolă, fie prin participare, fie prin contribuiri, ni-au dat probe despre interesul ce-l au față cu societatea noastră. De altmintealea rezolvarea definitivă a actelor petrecerii cu tombolă, trece încă pendente în contul magistratului ce va întruși astăzi încrederea d-voastre.

Magistratul d-voastre, pătruns fiind de nobleța scopurilor sale a exploatat și alt teren pentru realizarea lor. Pentru a produce un curent literar în sinul societății a arangiat mai multe serate literare, în care s'au cetit și discutat felurite piese. În fața unui public numeros și-a cetit pîrintele Iosif Suciu, disertațiunea sa instructivă despre datorințele inteligenței, fiind la urmă călduros felicitat. Succesele obținute în această direcțiune sînt multumitoare ca pentru început, n'au putut însă ajunge pe deplin așteptările noastre și din cauza timpului scurt.

Pentru-ca la razele binefăcătoare ale luminii să putem atrage pe mai mulți, magistratul d-voastre a emis un apel către publicul românesc din loc și giur, invitînd să se înscrie cât mai mulți membri. Cuvîntul nostru a aflat răsuneț la publicul românesc, cătră care s'a adresat dovadă nrul 92, căți membri numără azi societatea. Grupați cu toții în giurul societății, nu ne îndoim că societatea va deveni un focal, ce va mări patrimoniul acestui oraș și giur.

Trecînd acum la afacerile interne, veți ave ocaziune a asculta rapoarte speciale despre activitatea diferitelor resoarte. Magistratul a deliberat afacerile societății în 18 ședințe, afară de acestea s'au ținut 3 adunări generale ordinare și 1 adunare generală extraordinară.

La acest loc mai amintim, că în Martie a. c. s'a înmanuat președintelui nostru din partea președintelui comitetului parochial literile fundatiionale privitytoare la fundatiunea fericitului David P. Simon în favorul societății. Magistratul d-voastre din acest incident și-a ținut de datorință a se prezenta în corpore și a exprima d-nei Maria P. Simon născută Marienescu omagiile sale față de pia amintire a neuitatului decedat

Magistratul mai are în fine și trista datorință de a înregistra moartea unui membru activ Corneliu Perin. Vă rugăm a da expresiune regretelor prin sculare.

Acestea sînt, onorabilă adunare generală, fructele, ce magistratul d-voastre vi-le prezintă drept rezultate ale muncii și activității sale. Vă rugăm să binevoiți a le controla din rapoartele speciale ce vă alăturăm sub „/„, „/„, „/„ și constatînd că conținutul lor corîspunde stării faptice, se binevoiți a le lua la cunoștință și a ne da absolutul.

Înceiînd, vă mulțumim pentru încrederea pusă în noi, și implorăm Providința că anul expirat să fie începutul unui viitor spre renaștere și mîrire.

Constantin Creciun, președinte, Grig. Marienescu, vicepreședinte, Sever Bocu, secretar, Aurel Saviciu, casier, Eutim Vuia, Petru Papp, Iulius Nestor, Ioan Făgăraș, Georgiu Mateiu, membri în m., Milan Serb, Petru Căciuca, Eutim Ciorogor.

CRONICĂ

Sibiu, 18 Februarie n.

Di Ioan Slavici, distinsul nostru amic a fost recunoscut de camera română, cetățean român cu unanimitate de voturi.

Pentru scumpii întemnițați au dat pe ziua de „Întîmpinarea Domnului” 12 liturgii de prescuri, femeile: Maria Nicula, preoteasă, Stana Tatu, Maria Henteș, Stana Nanu, Ana Bobeș, Maria Tatu, Veronica Blaga, Maria Masca, Paraschiva Masca, Stana Masca, Maria Velcu și Ana Beju.

Pentru martiri. Ni-se scrie din Poiana: Într-una din sărbătorile anterioare a fost introdus în parohie al doilea ales al Poienarilor, tinărul de bune speranțe Ilie Dobrotă. Un moment din cele mai înălțătoare a fost acela când în decursul liturghiei de introducere, vrednicul protopop al Mergurei a pomenit pe toți osândiții noștri politici: întreg poporul bătrân și tinăr, bărbat și femei versau lacrimi și făceau cruci și se rugau cu evlavie: *Doamne scapă-i, Doamne nu ni-lăsa!*

Tot din Poiana ni-se scrie: în ziua de trei mari erarhi a bisericii creștine: Vasile, Gregorie și Ioan, vrednicii citorii ai bisericii celei mari din Poiana, cunoscuți și respectabili bătrâni: Moș Tarina și Bucur Marcu au plătit pentru scumpii noștri osândiți politici: molitivă, o sfestanie și sfântul mir. Altcum știut s-a că la bisericile din Poiana în fiecare Duminică și sărbătoare se plătesc din partea credincioșilor parohiei cel puțin 15—20 liturgii de prescuri.

O altă osândă pentru tombolă. Din Ilva-mare-am primit următoarea scrisoare: Onorată redacție! În cele următoare îmi permit a vă comunica un nou caz de prigonire. În 8 l. c. m-am invitat serviciilor comunale să merg la casa satului, căci acolo mă poartă domnul protopop și cu domnul jude din Rodna. Mă prezent și prima întrebare a fost că primesc răspundere pentru obiectele trimise la tombola din București, pe care le-a fost trimis soția mea împreună cu doamnelor Eugenia Bulbu, Begina Buzila și Maria Constantin, fiindu-mi soția morboasă și neputându-se prezenta, am răspuns eu în locul ei, că da, primesc răspunderea faptelor. După aceasta îmi spune, că pe baza §. 66 din art. de lege XV. din 1879 sunt judecat la 5 zile arest, după-ace am greșit contra nuntului §., făcând colectă fără a avea autorizație. În urmarea acesteia în timpul hotărât de 3 zile am înaintat recurs.

Prelegere publică. În 17 c. a ținut la „Casina română” de aici dl. Ilie Moga, învățător la școala română de fete o prelegere despre „Valea-Sebeșului”, în care a condus pe ascultători în excursiune descriptivă zăgrăvind cu țire și colorii remarcabilele acestor frumoase ținuturi. Disertația frumos alcătuită a fost ținută într-un ton amuzant și a animat mult publicul asistent, care la sfârșit a aplaudat viu pe dl. Moga.

Prigoniri. Din Satul-Nou ni-se scrie: De două zile decurg cercetări în contra Românilor de aici, din cauză că a fost în satul nostru dl. Dr. Ștefan Pop din Arad. Ce urmăresc aceste prigoniri nu putem ști. Vom relata pe larg tot ce se va mai face în această direcție.

Volnicie. Ni-se scrie: În ziua sfinților „Vasile, Grigorie și Ioan” la 30 Ianuarie a. c. am trimis o telegramă distinsului român și venerabilului nostru președinte Dr. Ioan Rațiu în Seghedin, o felicitare de ziua numelui. Însă mergând la Abrud din 2 Februarie îmi spune șeful dela posta din Abrud, că telegrama trimisă de mine la Seghedin a oprit-o șeful poștei din Seghedin, deoarece conține agitare contra legii. Telegrama este următoarea: „Poporul din Bucium-Sat sărbătorind ziua de azi, se roagă Atotputernicului Dumnezeu să îndeplinească dorința noastră a Românilor. Să trăiești la mulți ani!” Simeon Dandea, inspector de mine, Aurelian Danciu, Alexandru Danciu, preot român.

Sovinism maghiar. Ni-se scrie: Onorată redacție! În zilele trecute am expedit ofiului protopresbiterial o epistolă oficială conținând socota bisericească, adresată în forma ce urmează:

Nr. 19—1895.
Oficiul parohial S. - Săldăbagiu.
(Sz. szaldabagy i. l. k. h. v. t. o.).
Prea on. oficiu protopresb. ort.-rom. de Beiuș.
Főoszt. belügyes gör.-kat. rom. esperesi hivatalnak).
Ex off.
Egyh. ügy
portomentes.
Robogány.

Peste 3 zile primesc scrisoarea îndrețită dela oficiu de poștă din Răbăgion, cu nota scrisă pe ea cu litere vinete mari așa:

Vissza! magyarul csinezendő.
Ce s-a mai făcut și asta, eu nu pricep, fi-
rește m'am pus pe lucru, am expedit-o de nou
cu o provocare oficială adresată ear' așa, că
oficiul de poștă să cetească câte ceva
relativ la expedițiile și înmănuările scrisorilor
și adreselor oficiale și de sigur, că nu îmi
va mai remite epistolele; dacă nu, apoi voi
vedea de lucru mai departe. Traian Tere-
bențiu, preot.

Voiașii dlui Urechia. Sub acest
titlu toate foile maghiare scriu: „O depeșe
din România (?) anunță, că dl. Urechia,
președintele Ligei culturale va pleca pe timp
mai îndelungat în străinătate. Se crede, că
dl. Urechia are de gând să voiajeze în
cognito, prin ținutele românești din Ardeal
și Ungaria, ca să convină personal cu con-
ducătorii poporului român.”

Balul Ligei. Mercuri, 1 Februarie
1895, a avut loc în salonul Apollo: Balul
cu tombolă al Ligei culturale, secția
Mehedinți. La acest bal s-au împărțit
niște dragăse „ordini de joc”, cuprinzând în
mijloc o poezie a dlui Tintorescu, scrisă
în Seghedin. Poezia poartă titlul: „Dorul
Moșilor din Ardeal” și se termină cu versurile:

Tu temniță blăstemată
Vedete-ai bucați crăpată,
Spartă toată sfărmată....
Și... de tine lumea toată,
Că ai existat vre-odată,
Nici s'audă, nici se știe
Nici chiar poveste se făc...

Ororurile din 14 Septembrie împot-
triva studenților — înaintea Camerei.
Cetim în „Voința Națională”: Probabil că în
seedinga mai deapropo a Camerei, dl. deputat
I. C. Grădișteanu își va desvolta interpe-
larea sa, în privința ororurilor săvârșite de
poliția capitalei în noaptea de 14 Septembrie
1894.

Un ilustru maghiar. Domnul György
Endre, „celebru” conferențiar ungur, care
mai pe urmă a vorbit despre „Ciugăni”, pu-
blică în numărul dela 16 Februarie al ziarului
„Magyar Hírlap” un răspuns la aporile
foilor românești, scrise în urma conferenței sale.
În acest răspuns între altele spune următo-
arele: „Voiu ave privilegii ca să mă rog de in-
„dulgenta onorabilului domn redactor când voi
„ave să răspund foilor din România, avându-le
„înaintea mea”. Noi îl asigurăm pe „ilustrul con-
ferențiar” că n-o să aibă fericirea asta, foile
din Țeară n-o să-i dea această — atențiune.

Petrecheri. Balul arangiat în scop filan-
trop de „Reuniunea femeilor române din Brașov”,
bal, care a avut loc Sâmbătă seara în
sala hotelului nr. 1, a reușit splendid. Vorh
da mâne o dare de seamă.

Producțiunea din Tilișca. Joi în 14
Februarie n. a avut loc producțiunea decla-
matorie-musicală în școala gr.-or. din Tilișca.
Deși străin, totuși cu drag am aflat
la cea serată, care într-adevăr a și me-
ritat să fie spriginată de întreaga inteligență
din cercul Săliștei. Totul a fost bine execu-
tat, cântările însă au pus coroana. Am rămas
uimiți, văzând că pe ocazie se pot cânta cu
elevi de 9—12 ani cântări în 3 voci, destul
de grele pentru bărbăți, necum pentru copii
— cu o acuratețe și punctualitate foarte mare.
Ear' piesa teatrală „Luarea Griviței”, jucată
de elevii școlii a stors admirațiunea tutu-
rora. Prezentarea elevilor diletanți, penele
de curean cusute cu frunză națională și cu
ragiul lor te făceau să te închipui în castele
Românilor când se pregăteau să atace Plevna
și Grivița. Laudă și cinste li-se cuvine zelo-
sului învățător Bratu, care are meritul prin-
cipal la arangierea acestei producțiuni.

Un participant.

Corul vocal gr.-or. român din Sân-
Nicola-mic sub conducerea domnului Simeon
Muntean, dirigent, arangiază la 23 Februarie
n. 1895 în ospătară „I. Piller” din Sân-Ni-
colaul-mic un concert împreună cu dans.
Programa: Motto: Cântă Române, executat de
corul vocal. Cuvânt de deschidere, rostit de
președintele corului arangiator. „Mulți ani”,
executat de corul vocal; „Bobocele și inele”,
cor bărbătesc; „Cui a cântat cucul”, decla-
mată de cor. George Netin; „Spiriul”, cor
bărbătesc; „Iubirea”, cor bărbătesc; „Moș
Martin”, declamată de coristul Sava Grozav;
„Tata Noe”, cor bărbătesc; „Pe ai Țerii”,
cor bărbătesc; „Preotul și vâcarul”, dialog
rostit de coristii Ștefan Opre și Mihail Roș-
escu; „Taci bărbate”, „Junimea Parisiană”,
cor bărbătesc; „Vlăduț mami”, declamată
de coristul Luca Perin; „Osteau român” cu
sopran în 6 voci; „Zis-a badea”, cu sopran
în 6 voci; „Nevasta care iubește” cu sopran
în 6 voci. Cuvânt de încheiere. În pauză
se vor preda jocurile naționale „Călușul” și
„Bătuta” în costum național.

Demn de imitat. În comuna Șoimuș
s-a înființat o „Reuniune de temperanță” im-
potriva beuturilor spirituoase și a luxului. În
27 Ianuarie 1895 s-a ținut adunarea generală
constituantă la care au luat parte 24 membri.
E de însemnat, că comuna nu numără numai
56 fumuri, de aceea nu poate fi mare nici
numărul membrilor. S-au votat statutele și
s-a înaintat înaltului minister spre aprobare
și s-a ales direcțiunea în persoanele dlor:
Ioan Baciu, președinte, Vasile Baciu, v.-pre-
ședinte, Ștefan Baciu, I. notar, Ioan Marian
Baciu, Teodor Luca, casar, Grigore
Baciu, controlor, Samoilă Luca, Vasile Pop,
Mafteiu Părcălab și Victor Baciu, membri.
Șoimuș, 13 Februarie n. Ioan Baciu.

Hymen. Afiam cu plăcere căsătoria
confratelui nostru C. Berlescu, dela „Voința
Națională”, cu d-șoara S. Moscu. Felicitările
noastre.

Dunărea iarna. Din Turnu-Severin
se anunță, că Dunărea crește mereu și aduce
sloieri mari de gheață; la Calafat și Giurgiu
este puțină gheață; la Brăila și Galați Dună-
rea este limpede.

Necrolog. Iacob Morariu, notar cer-
cual din Vadu, comitatul Făgărașului, a răposat
în 17 l. c. la 5 ore d. a. în spitalul Iosefin
din Sibiu în etate de 38 ani. Îl deplânge
soția dînsului și unica fiică Ermina.

Cas de moarte. În ziua de 15 Fe-
bruarie n. a. c. a trecut la cele eterne vred-
nicul preot Mihail Mangra din comuna S.-
Săldăbagiu (Bihor), ear' în 14 Februarie
s-a înmormântat după ritul ort.-rom. Înmor-
mântarea s-a făcut cu 6 preoți. Multe mare
a luat parte la acest ultim onor, dat vredni-
cului bărbat, care timp de 47 de ani a con-
dus destinele comunei concrezute păstoririi
sale. Fie iertatul s-a născut în 1824 în co-
muna Gruiaș, și deia în 1848 s-a chiroto-
nit de presbiter prin episcopul Gerasim Rațiu
la Cuvin — și astfel din 1848 până în anul
acesta a păstorit comuna S.-Săldăbagiu fără
întrerupere. În dimineața zilei de înmormen-
tare, capelanul Traian Terebențiu a săvâr-
șit sf. liturgie pentru sufletul răposatului. Ser-
viciul funebru s-a îndeplinit prin preoții:
Dem. Popovici, Capălna; Zah. Moga, Rohani;
N. Crainic, Miheleu; Iosif Moga, Urviș; Gavril
Cristea, Forău; Traian Terebențiu, Săldăbagiu
și diaconul cerem. Nicolau Diamandi din Ora-
dea-mare. Dl. Diamandi, prin predica sa a
stors lacrimi din ochii tuturor. Neconsola-
bilă este însă veduța preoteasă cu fii și fi-
cele sale; între fii scumpului defunct este și
dl. protopop Vasiliu Mangra, ca și cel mai
în vîrstă, la durerea ce o simte d-sa se ală-
tura întreaga națiune română. Meritele scu-
pului defunct sînt evidente mai ales din creș-
terea ce a dat-o familiei sale, despre care
noi nu vrem să vorbim, vorbesc însă faptele.
Regretabil rămâne însă faptul, că părintele
protopop tractual Ilie Moga nu s-a prezentat
nici în persoană nici prin delegat la acest
act solemn, deși a fost invitat, nu știm să fie
revocat §. 7 din regulamentul pentru parohii,
ar fi însă de dorit ca vener. consistor din
Oradea-mare să pedepsească renitențele de
soiul acesta.

Un asistent.

Poșta redacțiunii.

Dlul I. P. în Arad. Apărând odată în „Drep-
tatea”, credem că nu mai e de lipsă să publicăm și noi
critica ce ni-ați trimis.

Nici Stejerel. Noi prețuim sentimentul „Doinei”
ce te-a încântat, dar valoarea ei literară ne intrize-
o pream rîre.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Archiducele Albrecht.

Arco, 18 Februarie n. Buletinul
de așară spune: Aflarea obiectivă a ar-
chiducelui rămâne neschimbată; sensorium
din timp în timp nițel turburat; bățile
inimii mai încete, dar' neîntrerupte; slăbi-
ciunea crește.

Arco, 18 Februarie n. 10 o. 15
min. Archiducele Albrecht zace în agonie.
Încetarea din viață se așteaptă în fiecare
moment.

Viena, 18 Februarie nou. Din cauza
stării de sănătate a archiducelui Al-
brecht nu se va ține serata fixată pe mâne
la ministrul-president principele Win-
dischgrätz, nici balul reuniunii ziaris-
tilor și scriitorilor din Viena, „Con-
cordia”.

Arco, 18 Februarie n. 2 ore 53 m.
Archiducele Albrecht a murit azi
la amezai.

Paris, 18 Februarie n. După
arătările sosite din străinătate guvernul a
găsit consult să sporească măsurile de si-
guranță privitor la persoana regelui
Alexandru I. al Sârbiei. (Care acum
petrece în orașul balnear Biarritz, unde
locuiește mama sa, regina Natalia. Red.
„Tribunei”).

Budapesta, 18 Februarie n. Ca-
mera a isprăvit cu discuția bugetului
ministerului de finance. (Ejlen-uri pentru
ministrul Lukács László).

Încă o condamnare.

Ieri am primit următoarea depeșă:

Dej, 17 Februarie n. Tribunalul
din Dej, a condamnat ieri pe vred-
nicul preot Constantin Iuga, pentru
un pretins delict de agitație în con-
tra Ungurilor la o lună închisoare
de stat și 100 fl. amendă.

Blaj, 18 Februarie n. (Telegramă
particulară a „Tribunei”). Juvile investi-
gator Oelberg dela tribunalul din Alba-
Iulia, petrece aici de mai multe zile în
causa parohului Ioan Pop Păcurar din
Tür și a docențului George Făgărășan
pentru pretinse agitațiuni. Multe de
martori citați. Patrioticul denunțator e
protopretorul Blajului.

Bibliografie.

A apărut:
„Musa Română”. Foie musicală și li-
terară. Anul III. Nr. 1. Are următorul sumar:
Partea literară: Gioachino Rossini de Dr.
R. — Noutăți. — Informațiuni. — Posta
Redacțiunii.

Partea musicală: Înainte ficii, marș
de I. Murășianu. — De veselie de pe Țeara
mare, cul. de A. P. B. — A nevastelor la
ospete. — De pe Țeara-mică, cul. de A.
P. B.

A apărut:
„Datorințe și drepturi”. Constituțiunea
civilă și bisericească. Manual pentru școale
poporane, de Dr. George Popa Edi-
țiunea II.

A apărut:
„Minerva”, nr. 24. Revistă literară-bele-
tristică și de distracțiune. Proprietar, editor
și redactor responsabil: George Curteanu.

Sumarul: E același trist suspin (poe-
sie) de Petrea dela Cluj. — Măntuitorul în
timp de lipsă (narațiune, tradus) Maxim Pop.
— Ploaie de foc, de Ioan Nițu Pop. — Li-
teratura populară de G. C. B. — Cugetări
de I. L. H. — Diverse.

La librăria „Institutului Tipografic” din
Sibiu se află următoarele cărți:

„Higiene română”, de Dr. Leo Murășianu	1.—
„Copii de pe natură”, de Ne- gruzzi	1.65
„Poesii”, de Negruzzi	1.10
„Teatrul”, de Negruzzi. 3 Vol.	8.75
„Pui de lei”, de Nenițescu	1.10
„Literatura popor. română”, de Gaster	2.75
„Să auzim, toate	—25
„Serierile părinților aposto- lești”, de Dr. Iuliu Olariu	—75
„Ode”, „Epode”, „Carmen „Izvoade”, de Demetrescu	4.40
„Introducere în Cărțile Tes- tamentului vechi și nou”, de Dr. Iuliu Olariu	2.50
„Memorial”, Archiep. și Metro- politul Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popea	fl. 1.30
„Bate la ușă”, de Carmen Sylva Doina, conf. ținută la ateneul din Bărlad, de Măndrescu	1.10
„Homo-Sum”, roman de Ebers	—1.—
„Critice” 1867—1892, de Maio- rescu Vol. I și II. 2 fl. 20 cr.	4.40
„Povestile Bănatului”, de Că- tana	—30
„Studii Critice”, de Ghera. Vol. I și II. 2 fl. 20 cr.	4.40
„Din Moldova”, schițe de Ko- tzebue	1.10
„Floarea din Firenze”, de Li- vescu	—55
„Cășitorul”, dramă în 2 acte de Livescu	—55
„Poesii”, de Macedonski	2.20
„Elemente ungurești în limba română”, de Măndrescu	1.50
„Trăvnițe”, 10 piese Slovești Vol. I și II. 1 fl. 50 cr	3.—
„Introducere la psihofisică”, de Mihailescu	1.90
„Saeculare”, de Ollanescu	3.30
„Merinde dela școală”, de Popea	—60
„Despre influența impregiu- rărilor”, de Panaite Zosin	—55
„Trandafiri și viorele”, de Pop-Reteganul	—0
„Starostele”, de Pop Reteganul „Istoria Românilor sub Mi- hail-Vodă-Vitezăul”, de Ni- colau Bălcescu	—25 2.20
„Povestiri”, aleseși întocmite de Petra Petrescu	—75
„Memorii din timpul răboi- ului”, de Georgescu	—88
„365 Anecdote și glume”, de Gheja	1.10
„Domenich Pablo”, de Carmen Sylva	—28

Călimdarul zilei.

7/19 Februarie 1895.

Iulian: Păr. Parenie.
Gregorian: Susana.
Soarele: răsare 8.02 apune 4.17 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 18 Februarie n. 12 ore dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 127.1)	Diferența după presiun.	Temperatura după Celsius	Maximul și mi temperatură	Direcția vântului
720.0	—0.9	—6.5	+0.8 —6.8	80

Din țeară 16 Februarie n. 7 ore dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Tempera- tură Celsius	Vântul direcția	țara
Budapesta	759	—6.8	V	1
Sătmăr	760	—3.1	SO	2
Cluj	756	—4.2	—	—
Orșova	763	—2.0	V	1
Arad	760	—1.7	O	4
l'anciova	760	—5.8	NV	3

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 16 Feb. n. 1895.

Săminte	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până
Grâu				
Bănățene nou	75	76		
Grâu dela Lisa	75	76		
Grâu „Pesta”	75	76		
Grâu de Alba Reg.	75	76		
„Bacsa	75	76		
Grâu ung. de Nord.	75	76		
Săminte, vechi ori noue	Soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până	
Săcăr		70—72	5.10	5.48
Orz	de nutreț	60—62	5.20	6.15
„vins	de vînars	62—64	6.30	6.80
Cucuruz (porumb)	de bere	39—41	7.15	8.15
„Meu	bănăț.	75	6.—	6.05
Hrîșcă	de alt soi	75	6.20	6.80
Grâu	Sept.-Oct.	6.92	6.94	
Cucuruz	Mart.-Apr.	6.56	6.52	
„Ovăs	Mai-Iun.	6.25	6.26	
„Ovăs	Iulie-Aug.	6.04	6.04	
„Ovăs	Mart.-Apr.	6.04	6.04	
„Ovăs	Oct.	6.04	6.04	
Produse diverse	Soiul			
Sēm. de trif.	Lucernă ungurească	38.—	50.—	
„	roșie	52.—	67.—	
Oleu de rap.	rafinat	—	—	
Uns. de porc	dela Pesta	48.25	48.75	
„	dela Țeară	—	—	
„	svetăță	41.50	42.—	
„	afumată	46.—	47.—	
Sau	—	—	—	
Prune	—	—	—	
Licitar	slavon, nou	15.—	15.50	
„	bănățene	14.—	14.0	
„	brută	—	—	
„	galbină străcurată	—	—	
Ceară	de Rosenau	—	—	
Spirit	brut	—	—	
„	Drojdiițe de spirit	—	—	

Cursul pieții din Sibiu.

Din 13 Februarie n. 1895.

Hartie-monetă română	Cump. 9.88	vînd. 9.90
Lire turcești	11.15	11.20
Imperiali	10.10	10.13
Ruble rusești	1.82	1.82

Bursa din Budapesta.

Din 16 Februarie n. 1895.

Renta de aur ung. 6%	—
„ de aur ung. 4%	124.76
„ ung. val. cor. 4%	99.
Imprumutul căilor ferate ung.	128.
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	125.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	103.50
Bonuri rurale ung.	98.
„ croate slavone	98.75
Obligațiunile desp. regalilor	100.50
Imprumut cu premiu ung.	159.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedina	149.
Renta de hârtie austriacă.	106.
„ de argint austriacă.	101.
„ de aur austriacă.	125.75
Losurile austriace din 1860	—
Acțiunile băncii austro-ungare	1085.
„ „ de credit ung.	—
„ „ aust.	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și economii „Albina“	101.
Argintul	—
Galbeni Imperătești	5.84
Napoleon-d'ori	9.84
Mărci 100 imp. germane	60.75
Londra 10 Livers sterlingi	124.40

Convocare.

P. T. domni actionari ai institutului de credit si economii „Economul“, societate pe actii se invita la

IX-a adunare generala ordinara

care se va tine la 11 Martie st. n. a. c. la 10 oare a. m. in localitatea institutului.

Obiectele pertractarii:

- 1. Raportul directiunii.
- 2. Raportul comitetului de revisiune.
- 3. Stabilirea bilanțului pe 1894 și fixarea dividendelor.
- 4. Exmiterea unei comisii de scrutiniu și spre verificarea procesului verbal.
- 5. Alegerea alor 5 membri in directiune.
- 6. Alegerea unui membru in comitetul de revisiune pe 2 ani.
- 7. Propuneri după modalitatea §. 29 din statute.

P. T. domni actionari se fac atenti la dispozitiunea §. 19 din statute, după care actiile originale sunt a se depune in biurolul directiunii cu 8 zile înainte pentru-ca să aibă vot.

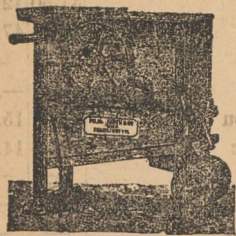
Din sedinta directiunii tinuta in Cluj la 11 Februarie 1895.

Directiunea.

[741] 1-1

Sfirmitoare de cucuruz (porumb)

de mână și cu motor, cu efect dublu sau simplu, cu sau fără ventilație.

Piue pentru curățit. cerealelor, Mașini de sortat cu trior, Prese de fân și de paie,

de mână, stabile și mobile.

Mașini pentru pregătirea de nutreț,

Tăietoare de nutreț,

Tăietoare de napi și cartofi,

Piue de bucățit și zdrobit,

Aparat pentru muiatul nutrețului,

Cuptoare cu cazan de economie pentru nutreț de vite etc.

de construcția cea mai excelentă și mai bună fabrică

PH. MAYFARTH & CO.

fabrici imp. și reg. excl. priv.

de mașini agricole, turnătorie de fer și ferarie cu vapor.

VIENA, II., Taborstrasse Nr. 76.

Cataloge gratuit — Reprezentanți și comisionari sunt de dorit.

Institutul Tipografic în Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- 1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu preț redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- 2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- 3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- 4. Pipăruș Petru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 5. Păcală și tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- 6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- 7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 8. Colăcăritul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- 9. Filica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- 10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- 11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 12. Îndărătnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 13. Blăstăm de mamă. Legenda populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- 14. Bunica de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu preț redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- 15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- 16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 18. Căldărusa cu trei picioare. Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 20. Un petitor îndărătnic. Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- 21. Prietenul meu Vântură-Teară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 22. Scăpărătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- 23. Fata Craiului din cotini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- 24. Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- 25. Draga mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- 26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- 27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- 28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- 29. Sgarbitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- 30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- 31. Nusea împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- 32. Dina-împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- 33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- 34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- 35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 36. Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Duiffa. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- 38. Dina mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- 39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- 40. O partidă în patru. De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- 41. Fosacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- 42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- 43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- 44. Rusalin păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbițanu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- 45. Roma învinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de L. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- 46. Glara Miliei. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

Celor-ee cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Octomvrie 1894.

Budapesta—Predeal									
Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat
10.05	8.05	2.50	6.15	pl. Viena	sos.	3.00	1.55	1.55	7.20
8.25	2.10	6.00	9.15	Budapesta	↑	5.50	7.25	7.15	8.15
11.24	4.07	6.25	9.05	Szolnok	↑	2.30	5.25	3.50	11.46
1.35	5.46	9.20	11.33	P. Iadány	↑	12.06	3.46	1.21	10.05
3.46	7.08	1.50	2.12	Oradea-mare	pl.	2.25	11.04	8.48	12.29
4.00	7.15	12.05	2.24	Meső-Telég	sos.	2.18	10.44	8.38	11.41
4.39	7.43	1.02	3.03	Rév	↑	1.52	10.07	8.13	11.07
5.22	8.18	2.14	3.46	Bratca	↑	1.26	9.80	7.47	10.82
5.45		2.50	4.07	Cluj	pl.		9.10		10.13
6.34	9.07	3.54	4.53	Cluj	sos.	5.40	12.47	8.31	7.08
7.18	9.37	4.53	5.32	Haidin	↑	4.52	12.17	7.33	6.39
8.06		6.13	6.24	Ghirbău	↑	2.55		6.33	8.05
8.32	10.37	7.03	6.59	Cluj	sos.	2.00	11.01	6.14	5.25
8.49	11.10	8.40	6.11	Apahida	↑	10.45	5.18	4.25	6.29
9.06	11.32	9.08	6.27	Ghiria	↑	9.28	3.55	3.00	5.21
10.08	12.50	10.40	7.27	Cucerdea	↑	8.53	3.06	2.20	4.47
10.37	1.25	11.25	7.50	Uioara	↑		2.48	2.00	4.31
10.59	1.43	11.54		Vintul-de-sus	↑		2.40	1.51	4.25
11.07	1.52	12.04		Aid	↑	8.28	2.11	1.23	4.04
11.31	2.18	12.34	8.17	Teiuș	pl.	8.06	1.45	12.54	3.42
11.48	2.40		1.00	Crăciunel	↑	7.59	1.10		2.49
12.25		1.40	3.88	Blaj	↑		12.39		2.27
12.50		2.17		Micăsasa	↑	7.30	12.24		2.13
1.04		2.35	9.09	Copșa-mică	pl.		11.48		1.39
1.35		3.14		Medias	↑	6.56	11.29		1.18
1.50		3.34	9.42	Sighișoara	↑	6.54	10.55		1.01
2.13		3.49	9.44	Hajfalu	↑	6.41	10.21		12.46
2.32		4.11	9.59	Homorod	↑	6.20	9.42		11.89
3.04		4.43	10.22	Agostonfalva	↑	5.53	9.18		11.17
3.39		5.27	10.51	Apatia	↑	4.27	7.45		10.02
4.01		6.10	11.12	Feldioara	↑	3.53	7.01		9.22
5.26		7.50	12.26	Brasov	pl.	3.37	6.35		8.57
6.08		8.30	12.53	Predeal	↑	3.16	5.58		8.25
6.40		9.08	1.15	Bucuresti	pl.	2.45	5.08		7.42
7.16		9.38	1.34						
8.00		10.25	2.09						
11.00		2.19							
12.26		3.01							
1.11		3.31							
8.45		9.15							

Budapesta—Arad—Teiuș									
Tren mixt	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat
				pl. Viena	sos.				
				Budapesta	↑	7.35	1.20	6.30	
				Szolnok	↑	4.18	11.15	2.45	9.30
3.10	4.24	11.10	4.00	Arad	sos.	11.30	8.20	9.45	5.18
9.10	8.42	3.55	6.15	Glogova	↑	11.00	8.10	8.55	7.00
2.30		4.30	7.05	Gyorok	↑	10.48	8.44	8.44	6.47
2.44		4.42		Paulk	↑	10.25	8.20	8.20	6.18
3.16		5.03		Radna-Lipova	↑	10.11	8.08	8.08	6.02
3.32		5.14		Conop	↑	9.53	7.29	7.56	5.47
3.58		5.32	7.50	Bérvava	↑	9.25	7.24	7.24	5.09
4.30		5.54		Soborșin	↑	9.09	7.07	7.07	4.50
4.50		6.12		Zam	↑	8.21	6.33	6.26	4.00
5.40		7.00		Gurasada	↑	7.45	6.07	5.49	
		7.28	9.10	Ilia	↑	7.18	5.19	5.19	
		7.54		Braniica	↑	7.08	5.44	5.08	
		8.10	9.34	Deva	↑	6.44	4.42	4.42	
4.47		8.28	10.00	Simeria (Piski)	↑	6.20	5.17	4.16	11.32
5.04		8.54	10.11	Orăștie	↑	6.05	5.05	3.59	11.16
6.10		9.08	10.37	Jibot	↑	5.09	4.40	3.18	10.37
6.39		10.09	12.06	Vintul-de-jos	↑	4.44		2.56	9.39
7.11		10.63	12.30	Alba-Iulia	↑	4.22	2.32	9.12	
7.28		11.07	11.47	Teiuș	pl.	4.04	3.59	2.14	8.58
8.13		11.52	11.40			3.19	3.36	1.36	8.11

Copșa-mică—Sibiu—Avrig—Făgăraș									
Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat
2.20	4.45	11.34	7.10	pl. Copșa-mică	sos.	9.34	3.58	6.24	12.42
3.57	6.31	1.03	9.00	pl. Sibiu	sos.	8.11	2.30	5.14	10.58
4.19	7.01	1.25	9.28	pl. Avrig	sos.	7.44	1.50	4.49	10.26
4.36		1.46		pl. Făgăraș	sos.	7.28			8.33
6.16		3.31				6.02			6.54
8.42		6.08				3.28			4.05

Cucerdea—Oșorheiu—Regh-săs.									
Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat
2.25	8.10	3.11	8.58	pl. Cucerdea	sos.	7.41	2.36	8.31	1.18
3.14	8.51	3.59	9.39	pl. Oșorheiu	sos.	7.09	1.38	7.43	12.29
5.07	10.27	5.26	11.11	pl. Regh-săs.	sos.	5.30	12.38	5.50	10.38
5.50	10.42	5.36				5.18	9.35	5.05	
7.25	12.15	7.15				3.50	8.00	3.42	

Ghiria—Turda									
Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat
7.33	11.00	4.00	10.17	pl. Ghiria	↑	5.10	10.30	3.30	9.12
7.53	11.20	4.20	10.37	pl. Turda	↑	4.50	10.10	3.10	8.52

Sighișoara—Odorheiu									
Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat
	3.56	11.03		pl. Sighișoara	↑	9.51	5.32		
	6.34	1.50		pl. Odorheiu	↑	7.20	3.00		

Simeria (Piski)—Petroșeni—Lupeni									
Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat
6.10	11.28	4.20		pl. Simeria	sos.	10.33	3.24	8.47	
7.31	12.48	6.03		pl. Petroșeni	sos.	9.05	2.08	7.34	
9.55	3.40	9.05		pl. Vulcan	sos.	6.10	11.25	5.25	
5.15	10.15	4.05		pl. Lupeni	sos.	9.43	4.54	8.38	
6.20	11.27	5.10				8.57	3.56	7.47	
6.40	11.50	5.30				8.25	3.21	7.15	

Simeria (Piski)—Hunedoara									
Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat
6.15	11.35	4.25	9.43	pl. Simeria	↑	5.25	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.01	pl. Hunedoara	↑	5.09	10.05	2.54	8.14
7.18	12.20	5.23	10.25			4.45	9.38	2.30	7.45

Brașov—Zernesti									
Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat
8.35	4.45	9.10		pl. Brașov	↑	7.36	1.44	8.31	
10.25		10.50		pl. Zernesti	↑	6.06	12.20	7.20	

Brașov—Ghezdî-Oșorheiu									
Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat
4.50	8.50	3.10		pl. Brașov	sos.	8.19	1.50	7.20	
5.36	9.33	3.48		pl. Ghezdî	sos.	7.41	1.20	6.42	
6.49	10.46	4.55		pl. S. Georgiu	sos.	6.35	12.29	5.36	
8.33	12.40	5.55		pl. Covasna	sos.	4.55	11.13	3.51	
9.19	1.26	6.33		pl. Kendi-Oșorh.	sos.	4.00	10.30	2.45	

Arad—Timișoara									
Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de accelerat
6.20	11.35	5.00		pl. Arad	↑	10.43	3.44	10.55	
7.08	12.52	6.14		pl. Vinga	↑	9.43	2.40	10.11	
8.01	2.10	7.39		pl. Timișoara	↑	8.20	1.12	9.10	

Nota: Orele înscrise în stânga stațiilor sunt a se ceti de sus în jos, cele înscrise la dreapta de jos în sus. Numerele înscrise în linii negre înscrise sunt a se ceti de jos în sus.